

Handläggare
Erik Levander
08-508 261 22**Till**
Trafik- och renhållningsnämnden
2013-11-19

Inrättande av en bilpool för elbilar i Stockholm. Motion (2013:59) från Stefan Nilsson och Daniel Helldén båda (MP). Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att som svar på remissen hänvisa till föreliggande tjänsteutlåtande.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart

Per Anders Hedkvist
FörvaltningschefCamilla Byström
t.f. AvdelningschefEric Tedesjö
Enhetschef

Sammanfattning

Motionärerna Stefan Nilsson (mp) och Daniel Helldén (mp) föreslår att staden ska upphandla en elbilspool som tjänstekoncession, samt att inbjuda omkringliggande kommuner att delta. Förebilder finns i Autolib`-systemet i Paris samt i Stockholm City Bikes. Förslaget ligger i linje med stadens Framkomlighetsstrategi och kan medverka till bättre framkomlighet för människor och gods. Trafikkontoret anser dock att det inte är en kommunal angelägenhet att driva bilpool, då det redan finns en existerande marknad.

Trafikkontoret
TrafikplaneringFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 261 22
Växel 08-508 272 00
Fax 08-651 75 36
erik.levander@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Remissen

Motionen föreslår att Stockholm inrättar en bilpool för elbilar, dels för att bidra till minskad bilism genom att människor inte själva behöver investera i bilköp, dels för att öka andelen elbilar. Detta bidrar enligt motionen till lägre klimatpåverkan och bättre luftkvalitet. En ytterligare fördel som tas upp är att bilpoolen skulle öka tillgängligheten för att ladda övriga elbilar, ägda av privatpersoner eller organisationer, eftersom ytterligare laddstationer skulle byggas.

Som ett gott exempel nämns i motionen Autolib', en elbilspool som infördes år 2011 i Paris och ett stort antal kringliggande kommuner, och som 2013 hade 1700 bilar i systemet med över 4 000 laddstationer och 65 000 registrerade prenumeranter.

Motionen nämner också Velib' som en föregångare till Autolib', och som omfattar 18 000 lånecyklar på 1 200 lånestationer. I motionen beskrivs också Stockholm City Bikes, som liknar Velib' och som sedan 2006 är upphandlat som tjänstekoncession av Stockholms stad. Systemet finansieras med reklam och säsongskort.

Motionärerna föreslår:

- Att Stockholm stad ska införa bilpool för elbilar, med Autolib' i Paris som förebild
- Att systemet ska upphandlas som tjänstekoncession
- Att angränsande länskommuner ska inbjudas att delta i bilpoolen

Ärendets beredning

Internt inom Trafikkontoret och i samråd med Miljöförvaltningen.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret välkomnar förslag som bidrar till ökad framkomlighet i staden. Som en konsekvens av regionens starka befolkningstillväxt och stadens ambition om 100 000 nya bostäder, ökar betydelsen av att trafiktillväxten i huvudsak sker inom kapacitetsstarka trafikslag som kollektivtrafik, cykel och gång. Bilpool kan utgöra ett fullgott alternativ till egen bil för många som inte dagligen använder bil.

Framkomlighetsstrategin utgör ett stöd i planeringen av hur staden använder vägar och gator för att uppnå en effektivare transport av människor och gods. Bilen har en viktig funktion i flera sammanhang men för att bilresandet ska vara effektivt i en storstad krävs att de flesta väljer något annat färdssätt än bil. För att detta ska uppnås behöver bilismen utmanas av smarta lösningar i form av bland annat bilpooler.

Förslaget att upphandla elbilspool genom tjänstekoncession

Trafikkontoret anser att intentionerna och idéerna i motionen är bra men att frågan om elbilspool är komplex. Att upphandla en bilpool som tjänstekoncession, samt att inbjuda omkringliggande kommuner i bilpoolen kräver betydande kompetens och stora resurser. Utöver detta kommer förslaget sannolikt att möta flera juridiska utmaningar. Inte minst utifrån att det redan finns en etablerad bilpoolsmarknad vilken innehåller bl.a. elbilar, varför stadens inblandning som marknadsaktör kan bli komplicerad.

I exempelvis Oslo, Göteborg, Helsingborg och även Stockholm finns företaget MoveAbout AB som driver elbilspooler genom reklam på sina elbilar samt medlemsavgifter. Medlemmarna är kommuner, större företag och privatpersoner, oftast (men inte alltid) i kombination. Sunfleet, Stockholms bilpool och Bilpoolen.nu är andra etablerade bilpoolsaktörer i Stockholmsområdet som tillsammans har hundratalet bilar, däribland elbilar och andra miljöfordon.

En aspekt som tas upp i motionen är att tillgängligheten för att ladda privatpersoners och organisationers elbilar skulle öka om staden initierade en elbilspool, eftersom ytterligare laddstationer skulle behöva byggas. Kontoret menar att nya laddstationer kan byggas ändå på stadens och andra aktörers initiativ, då med bättre precision utifrån användarnas behov. Kontoret har i och med nya budgeten också i uppdrag att arbeta aktivt för att skapa fler platser för snabbaddning och normalladdning av elbilar.

För att installera en bilpool krävs parkeringsytor. Staden äger inte rätten att upplåta och reservera gatumark för poolbilar. I nybyggnadsprojekt händer det att staden upplåter egen tomtmark som reserveras för poolbilar. Stadens motiv till en sådan upplåtelse kan som i Hammarby sjöstad härledas till stadsdelens miljöprofilering. Att skapa ytor för parkering är en ständig utmaning, bl.a. för att det upptar värdefull mark, är

trafikgenererande samt tydligt kostnadsdrivande i nybyggnadsprojekt. I längden finns därför goda skäl för staden att uppmuntra fler bilpooler och därigenom påverka p-talen i rätt riktning.

Öppen bilpool Tekniska Nämndhuset

Fastighetskontoret i samverkan med övriga förvaltningar i Tekniska Nämndhuset har påbörjat ett arbete med att upphandla en öppen bilpool för Tekniska Nämndhuset. Beslut är dock ännu inte fattat i frågan. Avsikten är att bilpoolen ska vara öppen för allmänheten utanför kontorstid och att bilarna ska finnas tillgängliga i Tekniska Nämndhusets garage. I upphandlingen kommer det ställas krav på miljöbilar och en viss andel elbilar.

Erfarenheterna från Autolib¹ visar ett framgångsrikt projekt samtidigt som utvärderingar² påvisar att dess bilar mest används under kvällstid och helger. Detta indikerar att planerna på att upphandla en öppen bilpool till Tekniska Nämndhuset bör ha förutsättningar att uppnå en ännu effektivare användning av varje bil. Om projektet faller väl ut är förhoppningen att fler förvaltningar och bolag inom staden ska göra liknande upphandlingar vid sina kontor. Med tiden finns möjligheten att få till stånd flera tillgängliga poolbilar på fler platser i staden.

Slutsats

Förslaget i motionen att staden ska upphandla en elbilspool som tjänstekoncession, samt att inbjuda omkringliggande kommuner i bilpoolen bedömer kontoret vara ett olämpligt tillvägagångssätt.

Att upphandla bilpool bör inte vara en kommunal angelägenhet då det redan finns en etablerad marknad. Kontoret anser det positivt att staden vill föregå med gott exempel i frågan genom upprättande av bilpool till Tekniska Nämndhuset.

Trafikkontorets förslag / Remissmaterialet

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att som svar på remissen hänvisa till föreliggande tjänsteutlåtande. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Slut

¹ http://www.paris.fr/pratique/deplacements-voirie/autolib/autolib-un-an-au-compteur/rub_10055_stand_125499_port_25189

² <http://cityclimateleadershipawards.com/paris-autolib/>

Bilagor

1. Remissen om Motion (2013:59) om inrättande av en bilpool för elbilar i Stockholm.